

## Overzicht kwaliteitsaspecten en discussievragen KIT2.0

Liesbeth Baartman – Lectoraat Beroepsonderwijs – Hogeschool Utrecht (januari 2020)

Dit document hoort bij KIT2.0: [www.kwaliteit-toetsprogramma.nl](http://www.kwaliteit-toetsprogramma.nl)

### Fitness for purpose

CONGRUENTIE	Wat voor boodschap geeft de opleiding af door de inrichting van het toetsprogramma? Past deze boodschap bij het toekomstig beroep, het type studenten en de visie op leren?
RODE DRAAD IN HET TOETSPROGRAMMA	In hoeverre zijn de opleidingskwalificaties zichtbaar als rode draad in het toetsprogramma?
BALANS BESLISFUNCTIE EN LEERFUNCTIE	Hoe is de balans tussen formatief en summatief toetsen in het toetsprogramma?

Een duidelijke visie en doorvoering daarvan in de inrichting van het toetsprogramma ontbreekt.	<=>	Er is nagedacht over visie en beroep, maar die is niet (overall) passend bij de inrichting van het toetsprogramma. Het toetsprogramma straalt daardoor deels wel/deels niet de bedoelde boodschap uit.	<=>	Er is congruentie tussen de visie, het toekomstig beroep en de inrichting van het toetsprogramma. Bijvoorbeeld: als reflectie in het beroep belangrijk is, heeft dit een belangrijke plek in de toetsing; als in het beroep strenge controles belangrijk zijn, dan is dit terug te zien in het toetsprogramma.
Er is geen duidelijke ruggengraat zichtbaar in het toetsprogramma. Toetsen zijn willekeurig gekozen.	<=>	Er is een soort rode draad, maar die is niet overall herkenbaar in het toetsprogramma voor docenten en studenten.	<=>	De opleidingskwalificaties zijn herkenbaar als ruggengraat waarop het toetsprogramma is gebouwd.
Studenten en docenten ervaren een eenzijdige nadruk op de formatieve of summatieve functie.	<=>	Binnen onderwijseenheden is er een balans tussen formatief en summatief (afhankelijk van de docent), maar voor het gehele toetsprogramma is er geen balans of zicht hierop.	<=>	Studenten en docenten ervaren een balans tussen formatief en summatief toetsen in het gehele toetsprogramma.

## Leerfunctie

LANGE TERMIJN ONTWIKKELING	Hoe wordt voor studenten inzichtelijk gemaakt wat hun ontwikkeling is richting de opleidingskwalificaties?
----------------------------	--

Staat eventueel beschreven in beleidsstukken. Studenten krijgen weinig informatie over de opleidingskwalificaties. Zij hebben vooral te maken met losse onderwijseenheden / toetsen.	<=>	Studenten krijgen informatie over de doelen van de onderwijseenheid. De relatie naar de opleidingskwalificaties wordt eventueel gelegd in handleiding, maar niet actief in het onderwijs.	<=>	Docenten en studenten werken actief met de opleidingskwalificaties. Die worden telkens samen met studenten "vertaald" naar de concrete opdrachten / toetsen waar studenten op dat moment aan werken. Met studenten wordt betekenis gegeven aan concrete toetsen / opdrachten: wat betekent mijn werk op dit moment voor mijn ontwikkeling richting de opleidingskwalificaties?
--	-----	---	-----	--

FEEDUP - FEEDBACK - FEEDFORWARD	Kunnen studenten feedback gebruiken in vervolgvactiteiten in het toetsprogramma?
---------------------------------	--

Studenten krijgen niet of nauwelijks feedback.	<=>	Binnen onderwijseenheden krijgen studenten feedback. Bijvoorbeeld: feedback op een concept, oefentoets, besprekingen.	<=>	Studenten krijgen feedback over hun prestaties bij opdrachten / onderwijseenheden en daarbij wordt en link gelegd naar hun ontwikkeling richting de opleidingskwalificaties. Studenten kunnen hiermee verder werken in een volgende onderwijseenheid of opdracht.
--	-----	---	-----	---

EIGEN WERK LEREN INSCHATTEN	Hoe wordt door de inrichting van het toetsprogramma gestimuleerd dat studenten leren om de kwaliteit van hun eigen werk (en dat van anderen) te bepalen?
-----------------------------	--

Studenten worden niet of nauwelijks betrokken bij het beoordelingsproces van hun werk (en dat van anderen).	<=>	Individuele docenten stimuleren dit door bijvoorbeeld peer-assessment, zelf-assessment en het vergelijken van voorbeelden. Het toetsprogramma als geheel kent hierin geen opbouw.	<=>	Het toetsprogramma kent een opbouw waarin studenten leren om de kwaliteit van hun eigen werk (en dat van anderen) in te schatten. Bijvoorbeeld: door peer/zelf-assessment systematisch op te bouwen.
---	-----	---	-----	--

PLANNING VAN TOETSEN IN HET TOETSPROGRAMMA	Hoe zijn de verschillende toetsen in het toetsprogramma gepland en wat doet dat met het leren van studenten?
--	--

Er zijn geen bewuste keuzes gemaakt met betrekking tot het plannen van toetsen.	<=>	Binnen onderwijseenheden is sprake van planning van verschillende toetsen. Bijvoorbeeld: spreiding in tijd.	<=>	Toetsmomenten worden niet gelijktijdig gepland, om concurrentie tussen toetsen te voorkomen. Het toetsprogramma als geheel zorgt daarmee voor een spreiding in de werkdruk.
---	-----	---	-----	---



## Validiteit

DEKKENDHEID	In hoeverre worden alle opleidingskwalificaties en belangrijke aspecten (BoKS) beoordeeld in het toetsprogramma?
TOETSVORMEN	In hoeverre sluit de combinatie van toetsvormen in het toetsprogramma aan bij de opleidingskwalificaties?
OPBOUW COMPLEXITEIT	Hoe is de opbouw in complexiteit van de opleidingskwalificaties terug te zien in het toetsprogramma?
EINDNIVEAU	Hoe blijkt het eindniveau van de opleiding (afstudeerprogramma)?
GEINTEGREERD (EIND)OORDEEL	In hoeverre worden k/v/a (ook) geïntegreerd beoordeeld in het toetsprogramma?

De opleiding heeft geen overzicht van de opleidingskwalificaties en of die allemaal in voldoende mate terugkomen in het toetsprogramma.	<=>	De opleiding heeft een redelijk overzicht, hier en daar niet kloppend of onvolledig.	<=>	Het toetsprogramma is een representatieve steekproef van de opleidingskwalificaties (en BoKS). Dit is terug te vinden een overzicht/matrix en herkenbaar in de toetsen.
De toetsvormen in het toetsprogramma passen niet goed bij de eindkwalificaties. Bijvoorbeeld te eenzijdig.	<=>	Voor sommige opleidingskwalificaties worden passende toetsvormen gebruikt, voor andere niet.	<=>	Het toetsprogramma kent een divers palet aan toetsvormen passend bij de opleidingskwalificaties.
De opbouw in complexiteit is niet helder of loopt door elkaar heen.	<=>	In sommige leerlijnen van de opleiding is een opbouw in complexiteit terug te vinden in niveau en/of toetsvormen.	<=>	De opbouw in complexiteit is duidelijk terug te vinden in het niveau en toetsvormen in het toetsprogramma
Het eindniveau is niet duidelijk gespecificeerd of uitgewerkt.	<=>	Het eindniveau is uitgewerkt, maar niet altijd duidelijk zichtbaar in beoordelingscriteria en/of eindwerkstukken van studenten.	<=>	Het toetsprogramma sluit aan bij het vereiste eindniveau van de opleiding (bijvoorbeeld ba/ma) en dit is zichtbaar in beoordelingscriteria en eindwerkstukken van studenten.
Een student kan alle losse toetsen / opdrachten hebben behaald, maar er is soms twijfel over het geheel (is die student dan ook beroepsbekwaam?)	<=>	Het toetsprogramma kent integrale authentieke toetsen/opdrachten, waarin de student k/v/a integraal moet inzetten. Bijvoorbeeld grotere opdrachten of projecten.	<=>	Het toetsprogramma kent integrale beoordelingsmomenten waarin informatie uit losse opdrachten / toetsen wordt samengenomen. Bijvoorbeeld: assessment met verschillende bewijsvormen.

## Beslisfunctie

SATURATIE	Hoeveel beslismomenten kent het toetsprogramma en hoeveel informatie over de student is er dan?
BESLISSERS	Wie nemen beslissingen in het toetsprogramma?
BESLISSINGSPROCES	Hoe zorgt de opleiding voor een robuust beslissingsproces?
AGGREGATIE	Hoe wordt informatie samengenomen en gewogen op de beslismomenten?

Het aantal beslismomenten wordt bepaald door de opbouw in (kleine) onderwijseenheden. In totaal zijn er veel toetsen die allemaal moeten worden behaald.	<=>	Het aantal beslismomenten wordt bepaald door de opbouw in een aantal grotere onderwijseenheden.	<=>	De opleiding heeft bewust nagedacht over het aantal beslismomenten. Op belangrijke beslismomenten zijn er veel informatiebronnen over de student (uit eerdere bewijzen / opdrachten / toetsen).
De docent van een onderwijseenheid beoordeelt en beslist, soms in overleg met een 2e beoordelaar.	<=>	Soms is er een 2e beoordelaar.	<=>	Bij belangrijke beslismomenten zijn meerdere beoordelaars betrokken. Bijvoorbeeld: docenten, student, werkveld.
Docenten worden (soms) getraind in het maken en uitvoeren van toetsen.	<=>	Docenten worden getraind en er is aandacht voor 4-ogen en kalibratie.	<=>	Docenten die belangrijke beslissingen nemen worden getraind, ook op het onderling voeren van gesprekken waarin informatiebronnen worden geaggreerd en gewogen. Er vindt kalibratie plaats en uitwisseling van beoordelaars in verschillende samenstellingen.
Beslissingen worden genomen bij de onderwijseenheden. Daar hoort een toets bij. Als een student alle opdrachten / modules heeft afgerond, volgt automatisch een beslissing over bijvoorbeeld BSA / diploma.	<=>	Beslissingen worden genomen bij de onderwijseenheden. Daarnaast is er een integraal beslismoment waarin de opleidingskwalificaties worden beoordeeld (bijvoorbeeld in een portfolio / assessment).	<=>	Op de beslismomenten wordt alle informatie uit de verschillende bewijzen geaggreerd en gewogen tot een integraal oordeel over de opleidingskwalificaties.

## Conditie

BEKWAAMHEID  
BEOORDELAARS  
BESLISFUNCTIE

In hoeverre zijn de beoordelaars in het gehele toetsprogramma bekwaam om betrouwbare beslissingen te nemen?

Er is geen zicht op bekwaamheid van beoordelaars. Studenten klagen hier weleens over.	<=>	De meeste beoordelaars zijn bekwaam voor de toetsvormen die zij gebruiken. Bijvoorbeeld: training gevolgd (BKE/SKE).	<=>	Alle beoordelaars zijn bekwaam voor de toetsvormen die zij gebruiken. Bij belangrijke beslismomenten is hier extra aandacht voor. Bijvoorbeeld: assessorentraining.
---	-----	--	-----	---

BEKWAAMHEID  
BEOORDELAARS  
LEERFUNCTIE

In hoeverre zijn de beoordelaars in staat om de leerfunctie tot uitvoering te brengen?

Dit ligt aan de individuele beoordelaar. Bijvoorbeeld: sommige docenten zijn goed in staat om feedback te geven, andere minder.	<=>	Hier is expliciet aandacht voor. Bijvoorbeeld: training in het geven van feedback. Beoordelaars zijn gericht op het geven van feedback binnen hun eigen onderwijseenheid.	<=>	Alle beoordelaars werken als een team. Zij hebben allemaal zicht op de opleidingskwalificaties en de rol van hun opdracht / onderwijseenheid daarbinnen. Bijvoorbeeld: beoordelaars bouwen voort op eerder gegeven feedback, ook van andere opdrachten / onderwijseenheden.
---	-----	---	-----	---

TIJD EN KOSTEN

In hoeverre is het toetsprogramma uitvoerbaar?

Beoordelaars ervaren het toetsprogramma als moeilijk uitvoerbaar. Bijvoorbeeld: niet voldoende tijd om tot een betrouwbare beslissing te komen, of tijd voor trainingen.	<=>	De meeste beoordelaars ervaren het toetsprogramma als uitvoerbaar, maar er zijn knelpunten. Bijvoorbeeld: piekbelasting.	<=>	Beoordelaars vinden het toetsprogramma uitvoerbaar. Het toetsprogramma wordt uitgevoerd zoals beoogd en er zijn geen belangrijke knelpunten.
--	-----	--	-----	--

EVALUATIE

Hoe wordt de inrichting en uitvoering van het toetsprogramma in de praktijk geëvalueerd?

Er zijn (automatische) studentevaluaties bij de onderwijseenheden. Hierin wordt ook naar toetsen gevraagd.	<=>	Voor de onderwijseenheden wordt een pdca-cyclus doorlopen. Op basis van de evaluaties worden de toetsen verbeterd.	<=>	Voor het toetsprogramma als geheel wordt een pdca-cyclus doorlopen. Bijvoorbeeld: jaarlijks worden knelpunten in de uitvoering gesignaleerd en aangepakt.
--	-----	--	-----	---